

Na osnovu člana V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH broj 241/05 od 28. novembra 2005. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 83. sjednici, održanoj 28. decembra 2005. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI UGOVORA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAKEDONIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Član 1.

Ratificira se Ugovor između Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju, potpisan u Sarajevu, 17. februara 2005. godine, na bosanskom, hrvatskom, srpskom i makedonskom jeziku.

Član 2.

Tekst Ugovora glasi:

UGOVOR

IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAKEDONIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Bosna i Hercegovina

i
Republika Makedonija

u želji da urede međusobne odnose u oblasti socijalnog osiguranja

dogovorile su se sljedeće

DIO I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

(1) U ovom ugovoru sljedeći izrazi znače:

- "teritorija"
 - u odnosu na Bosnu i Hercegovinu, teritorija Bosne i Hercegovine,
 - u odnosu na Republiku Makedoniju, teritorija Republike Makedonije;
- "državljanin"
 - u odnosu na Bosnu i Hercegovinu, državljanin Bosne i Hercegovine,
 - u odnosu na Republiku Makedoniju, državljanin Republike Makedonije;
- "pravni propisi"
 - zakoni i drugi pravni propisi koji se odnose na oblasti socijalnog osiguranja iz člana 2. stav 1. ovog ugovora;
- "nadležni organ"

- u odnosu na Bosnu i Hercegovinu, ministarstva nadležna za pravne propise u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. ovog ugovora,
 - u odnosu na Republiku Makedoniju, ministarstva nadležna za pravne propise u Republici Makedoniji iz člana 2. stav 1. ovog ugovora;
- "nosilac"
 - ustanova, odnosno organ nadležan za provođenje pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog ugovora;
 - "nadležni nosilac"
 - nosilac kod kojeg je lice osigurano na dan podnošenja zahtjeva za davanje ili od kojeg ima ili bi trebalo da ima pravo na davanje;
 - "organ za vezu"
 - organ određen za provođenje ovog ugovora;
 - "osiguranik"
 - lice koje je osigurano ili je bilo osigurano prema pravnim propisima iz člana 2. ovog ugovora;
 - "član porodice"
 - lice određeno ili priznato kao takvo prema pravnim propisima iz člana 2. ovog ugovora;
 - "prebivalište"
 - mjesto u kojem lice stalno prebiva i u kojem je prijavljeno u skladu sa odgovarajućim pravnim propisima;
 - "boravak"
 - boravak na teritoriji jedne države ugovornice lica koje ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice;
 - "period osiguranja"
 - period plaćenog doprinosa i sa njim izjednačen period kao i poseban staž koji se odnosi na period do 1. januara

1965. godine priznat prema правним прописима држава уговорница;
13. "davanje"
 - davanje u naturi i novčano davanje;
 14. "davanje u naturi"
 - zdravstvena zaštita i druga davanja, osim novčanih;
 15. "hitno davanje u naturi"
 - zdravstvene usluge koje se ne mogu odgoditi, a da život i zdravlje lica ne bude ozbiljno ugroženo;
 16. "novčano davanje"
 - penzija i drugo novčano davanje uključujući i njihove dijelove, kao i sve повишце i dodatke prema правним прописима из члана 2. овог уговора.
- (2) У овом уговору остали изрази имају значење које им припада према правним прописима држава уговорница.

Члан 2.

Правни прописи на које се овај уговор односи

- (1) Овај уговор се односи на правне прописе.
- У Босни и Херцеговини о:
1. здравственом осигурању и здравственој заштити;
 2. пензијском и инвалидском осигурању;
 3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;
 4. осигурање за случај незапослености и
 5. новчаној накнади у вези са материнством и додатком на дјecu.
- У Републици Македонији о:
1. здравственом осигурању, здравственој заштити и материнству;
 2. пензијском и инвалидском осигурању;
 3. осигурању за случај повреде на раду и професионалне болести;
 4. осигурање за случај незапослености и
 5. додатку на дјecu.
- (2) Овај уговор се односи на све правне прописе којима се обједињују, мијенјашу или допуњавају правни прописи из става 1. овог члана.

Члан 3.

Лича на која се овај уговор примјенује

Овај уговор се примјенује на:

- a) лича за која важе или су важили правни прописи једне или обје државе уговорнице и
- b) друга лича која прava изводе од лича назаначених под a).

Члан 4.

Једнаки третман

Прilikом примјене правних прописа једне државе уговорнице, држављани друге државе уговорнице су изједначени са њеним држављанима уколико овим уговором није друкчије одређено.

Члан 5.

Изједначеност територија

- (1) Пензија, новчана накнада и друга новчана дavanja према правним прописима једне државе уговорнице исплаћују се кориснику са пребивалиштем у другој држави уговорници.
- (2) Пензија, новчана накнада и друга новчана дavanja не могу се уманјити, ставити у стање miroвања и одузети због тога што корисник има пребивалиште у другој држави уговорници, уколико овим уговором није друкчије одређено.
- (3) Држављанима друге државе уговорнице, са пребивалиштем у трећој држави, дavanja из ст. 1. и 2. овог члана држава у којој је остварено право на дavanje исплаћује под истим увјетима као и својим држављанима.
- (4) Став 1. овог члана се не примјенује на дavanja по основи преостале радне способности, најниже пензије и тјeсног оштећења.

Члан 6.

Изједначеност правних чинјеница

Ако обављање неке дјелатности на основу које особа стиће доходак, одређен вид обавезног осигурања или друге чинјенице у

складу са правним прописима једне државе уговорнице има правно дјeјство на одређена дavanja из социјалног осигурања, таква дјелатност, обавезно осигурање или друга чинјеница има једнако правно дјeјство у другој држави уговорници.

DIO II. ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Члан 7.

Опћа одредба

- (1) Обавеза осигурања одређује се према правним прописима оне државе уговорнице у којој лице ради, односно обавља дјелатност, што важи и у случају када се сједиште послодавца налази у другој држави уговорници, ако одредбама чл. 8. и 9. овог уговора није друкчије одређено.
- (2) На лице запослено у пословници или у сталном представништву предузећа чије је сједиште на територији друге државе уговорнице примјенују се правни прописи државе на чијој територији је та пословница или представништво.

Члан 8.

Посебне одредбе

- (1) Ако послодавац са сједиштем у једној држави уговорници упути запосленог у другу државу уговорницу, на њега се, најдуже до краја 24. календарског мјесеца, примјенују правни прописи прве државе уговорнице као да је у њој запослен.
- (2) Ако лице које обавља самосталну дјелатност у једној држави уговорници оде у другу државу уговорницу ради привременог обављања те дјелатности на њега се, најдуже до краја 12. календарског мјесеца, примјенују правни прописи прве државе уговорнице као да у њој обавља ту дјелатност.
- (3) На лича која путују у служби послодавца који се бави зрачним, друмским или жељезничким саобраћајем примјенују се правни прописи државе уговорнице у којој је сједиште послодавца.
- (4) На посаду брода, као и друга лича запослена на броду, примјенују се правни прописи државе уговорнице под чијом заставом брод плови.
- (5) На лича која обављају послове утовара и истовара брода, поправке или надзора брода у luci друге државе уговорнице, примјенују се правни прописи државе уговорнице којој лука припада.
- (6) На запослене у државним и јавним службама, службене представнике и са њима изједначена лича, која су упућена у другу државу уговорницу, примјенују се правни прописи државе уговорнице која их је упутила.
- (7) Примјена правних прописа прве државе уговорнице из ст. 1. и 2. овог члана може се, изузетно, на заједнички захтев послодавца и запосленог, односно на захтев лича које самостално обавља дјелатност и уз сагласност надлежног органа друге државе уговорнице, продужити за још 24, односно 12 мјесеци.

Члан 9.

Запослени у дипломатској мисии и конзуларном представништву

- (1) На запослене у дипломатским мисијама и конзуларним представништвима, као и на запослене као што је приватна кућна послуга код чланова ових мисија и представништava, упућене у другу државу уговорницу, примјенују се правни прописи државе уговорнице из које су упућени.
- (2) На запослене из става 1. овог члана, који нису упућени, примјенују се правни прописи државе уговорнице у којој су запослени.
- (3) Изузетно од става 2. овог члана запослени који су држављани државе уговорнице чија је дипломатска мисија, односно конзуларно представништво, могу се, у року од три мјесеца од дана запослења, опредјелити за примјену правних прописа те државе уговорнице.

Član 10.

Izuzeci

Na zajednički zahtjev zaposlenog i njegovog poslodavca nadležni organi država ugovornica mogu dogovoriti izuzetke od odredaba čl. 8. i 9. ovog ugovora, pri čemu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

DIO III. POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1.

Bolest i materinstvo

Član 11.

Sabiranje perioda osiguranja

Periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima obje države ugovornice se, ako je to potrebno, sabiraju za stjecanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uvjetom da se ne poklapaju.

Član 12.

Davanja uaturi

- (1) Lice koje ispunjava uvjete za pravo na davanje uaturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na zdravstvenu zaštitu od nosioca osiguranja njegovog prebivališta ili boravišta, određenu u pogledu obima, vrste i načina pružanja osiguranja prema pravnim propisima koji važe za tog nosioca, kao da je kod njega osigurano, a u trajanju određenom pravnim propisima koji važe za nadležnog nosioca osiguranja na čiji teret se zaštita pruža, pod uvjetom da:
 1. ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, ili
 2. ima boravište u drugoj državi ugovornici po osnovu člana 9. ovog ugovora, ili
 3. njegovo stanje za vrijeme boravka u drugoj državi ugovornici zahtijeva hitno pružanje zdravstvene zaštite, a lice nije otišlo u tu državu ugovornicu radi liječenja.
- (2) Stav 1. ovog člana se analogno primjenjuje i na članove porodice, s tim što je za članove porodice lica koja imaju boravište u drugoj državi ugovornici po osnovu odredaba člana 8. st. 1. i 2. ovog ugovora potrebna saglasnost nadležnog nosioca.
- (3) Za odobrenje korištenja proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrijednosti neophodna je saglasnost nadležnog nosioca, izuzev kada je pružanje tih usluga neodložno, jer bi u protivnom bio ozbiljno ugrožen život ili zdravlje lica iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 13.

Novčana davanja

- (1) Novčana davanja u slučajevima iz člana 12. ovog ugovora, kao i u slučaju materinstva, odobrava nadležni nosilac osiguranja prema pravnim propisima koje on primjenjuje.
- (2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice iznos novčanih davanja zavisi od broja članova porodice, nadležni nosilac osiguranja uzima u obzir i članove porodice koji imaju prebivalište u drugoj državi ugovornici.

Član 14.

Korisnici penzije

- (1) Na korisnika penzije, ostvarene prema pravnim propisima obje države ugovornice, primjenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice u kojoj ima prebivalište.
- (2) Korisnik iz stava 1. ovog člana ima pravo na davanja uaturi na teret nadležnog nosioca osiguranja one države ugovornice u kojoj on ima prebivalište.
- (3) Na korisnika penzije, ostvarene prema pravnim propisima jedne države ugovornice, koji ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, primjenjuju se pravni propisi te države ugovornice i pružaju davanja uaturi kao da je pravo na penziju ostvareno prema njenim pravnim propisima, a na teret nadležnog nosioca.

- (4) Korisnik penzije iz stava 3. ovog člana, sa prebivalištem u jednoj državi ugovornici, čije stanje za vrijeme boravka u drugoj državi ugovornici zahtijeva hitno pružanje davanja uaturi, ima pravo na ta davanja prema pravnim propisima i na teret nosioca druge države ugovornice.
- (5) Odredbe st. 1. do 4. ovog člana analogno se primjenjuju i na članove porodice korisnika penzije.

Član 15.

Nosilac koji pruža davanja uaturi

U slučaju iz člana 12. i člana 14. ovog ugovora, davanja uaturi pruža:

- u Bosni i Hercegovini
 1. u Federaciji Bosne i Hercegovine - mjesno nadležna organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja i mjesno nadležna organizaciona jedinica socijalne zaštite,
 2. u Republici Srpskoj - organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Javni fond dječije zaštite Republike Srpske,
 3. u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica za zdravstvo;
- u Republici Makedoniji - Područna služba Fonda zdravstvenog osiguranja Makedonije.

Član 16.

Naknada troškova

- (1) Nadležni nosilac osiguranja nadoknađuje nosiocu osiguranja koji je pružio davanje utrošene iznose u skladu sa članom 12. i članom 14. stav 3. ovog ugovora, izuzev administrativnih troškova.
- (2) Organi za vezu država ugovornica dogovorit će paušalno plaćanje za određene slučajeve umjesto pojedinačnog obračuna troškova.

Poglavlje 2.

Starost, invalidnost i smrt

Član 17.

Sabiranje perioda osiguranja

- (1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, stjecanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na davanje uvjetovano navršavanjem perioda osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i periode osiguranja navršene prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao da su navršeni prema pravnim propisima koje on primjenjuje, pod uvjetom da se ne poklapaju.
- (2) Prilikom primjene stava 1. ovog člana period osiguranja koji se, prema pravnim propisima druge države ugovornice računa sa uvećanim trajanjem, uzima se u obzir u efektivnom trajanju.
- (3) Osiguraniču - državljaninu jedne od država ugovornica koji, i pored primjene stava 1. ovog člana ne ispunjava uvjete za stjecanje prava na davanje, nadležni nosilac uzima u obzir i periode osiguranja navršene u trećoj državi sa kojom ta država ugovornica ima zaključen ugovor o socijalnom osiguranju.
- (4) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na određeno davanje uvjetovano navršavanjem perioda osiguranja u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te države ugovornice uzima u obzir i period osiguranja koji je, prema pravnim propisima druge države ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu.
- (5) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice za ostvarivanje prava na davanje mora biti navršen period osiguranja u određenom periodu ili utvrđeno određeno činjenično stanje, taj period se produžava odgovarajućim periodom osiguranja, odnosno postojanjem određenog činjeničnog stanja (korištenje penzije, davanje za slučaj bolesti, povrede na radu, nezaposlenosti i dr.) u drugoj državi ugovornici.

Član 18.

Period osiguranja kraći od 12 mjeseci

- (1) Ako je ukupan period osiguranja, koji se prema pravnim propisima jedne države ugovornice uzima u obzir za obračunavanje davanja kraći od 12 mjeseci, ne odobrava se pravo na davanje izuzev u slučaju kada, prema tim pravnim propisima, postoji pravo na davanje samo po osnovu tog perioda osiguranja.
- (2) Period osiguranja iz stava 1. ovog člana po osnovu kojeg nosilac osiguranja jedne države ugovornice ne odobrava davanje uzima u obzir nosilac osiguranja druge države ugovornice za stjecanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na davanje, kao i određivanje njegove visine, kao da je taj period navršen prema njegovim pravnim propisima.

Član 19.

Utvrđivanje samostalnog davanja

Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje i bez primjene člana 17. ovog ugovora, nadležni nosilac osiguranja te države ugovornice utvrđuje davanje isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzima u obzir prema tim pravnim propisima.

Član 20.

Obračun srazmjernog dijela davanja

- (1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje samo uz primjenu člana 17. ovog ugovora, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje na taj način što:
 1. obračunava teorijski iznos davanja, koji bi pripadao da je ukupan period osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen prema pravnim propisima koje on primjenjuje. Iznos davanja koji ne zavisi od dužine perioda osiguranja uzima se kao teorijski iznos;
 2. na osnovu tako obračunatog iznosa utvrđuje iznos davanja srazmjeran odnosu između perioda osiguranja navršenog isključivo prema pravnim propisima koje on primjenjuje i ukupnih perioda osiguranja koji se uzimaju u obzir za obračun davanja;
 3. u slučaju kada je ukupan period osiguranja koji se uzima u obzir primjenom odredbe člana 17. ovog ugovora duži od najdužeg perioda osiguranja prema pravnim propisima koje on primjenjuje utvrđuje iznos davanja srazmjerno periodima osiguranja navršenim prema tim pravnim propisima i periodima osiguranja na osnovu kojih utvrđuje visinu davanja u punom iznosu.
- (2) Ako se prema pravnim propisima iznos davanja obračunava na osnovu plaće, naknade plaće odnosno osnovice osiguranja, nadležni nosilac uzima u obzir plaću, naknadu plaće odnosno osnovicu osiguranja isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Član 21.

Smanjenje, ukidanje i obustava isplate davanja

Nezavisno od pravnih propisa država ugovornica o smanjenju, ukidanju ili obustavi isplate penzije zbog stjecanja prava na dvije ili više penzija, korištenje penzije prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne utiče na pravo korisnika da istovremeno koristi penziju ostvarenu prema pravnim propisima druge države ugovornice.

Poglavlje 3.

Povreda na radu i profesionalna bolest

Član 22.

Povreda na putu

- (1) Lice sa prebivalištem u jednoj državi ugovornici koje na putu, radi stupanja na posao, po osnovu ugovora o radu, u drugoj državi ugovornici pretrpi povredu, ima pravo na davanja po osnovi povrede na radu prema pravnim propisima i na teret nosioca druge države ugovornice.

- (2) Stav 1. ovog člana se primjenjuje i u slučaju povrede koju lice pretrpi neposredno po isteku ugovora o radu, na putu do prebivališta.

Član 23.

Davanja u naturi

- (1) Lice koje po osnovi povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvenu zaštitu prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište ili boravište u drugoj državi ugovornici, koristi tu zaštitu na teret nadležnog nosioca osiguranja od nosioca osiguranja na čijem području ima prebivalište ili boravište, prema pravnim propisima koje taj nosilac primjenjuje kao da je kod njega osigurano. Za korištenje proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrijednosti, primjenjuje se odredba člana 12. stav 3. ovog ugovora.
- (2) U slučajevima iz stava 1. ovog člana zdravstvenu zaštitu pružaju nosioci iz člana 15. ovog ugovora.
- (3) Na naknadu troškova nastalih prema stavu 1. ovog člana primjenjuju se odredbe člana 16. ovog ugovora.

Član 24.

Profesionalna bolest

- (1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uvjetovano time da je bolest prvi put ljekarski utvrđena u toj državi ugovornici, smatra se da je taj uvjet ispunjen ako je ta bolest prvi put utvrđena u drugoj državi ugovornici.
- (2) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti prema pravnim propisima jedne države ugovornice uvjetovano time da je obavljanje djelatnosti koja može izazvati tu bolest trajalo određeno vrijeme, nadležni nosilac te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir i vrijeme obavljanja takve djelatnosti u skladu sa pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 25.

Novčano davanje

- (1) Novčano davanje za slučaj povrede na radu ili profesionalne bolesti odobrava, prema svojim pravnim propisima, nosilac one države ugovornice u kojoj je nastala povreda na radu, odnosno posljednji put obavljena djelatnost koja može izazvati tu profesionalnu bolest.
- (2) Ako lice koje je po osnovi profesionalne bolesti primalo ili prima novčano davanje na teret nosioca osiguranja jedne države ugovornice, zbog pogoršanja bolesti prouzrokovane obavljanjem djelatnosti koja, prema pravnim propisima druge države ugovornice, može izazvati profesionalnu bolest, podnese zahtjev za davanje nosiocu osiguranja druge države ugovornice, nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje, prema svojim pravnim propisima. Nosilac osiguranja druge države ugovornice odobrava davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi, po osnovi nastupanja te bolesti, pripadalo prema njegovim pravnim propisima.

Član 26.

Obavještanje diplomatske misije ili konzularnog predstavništva o povredi na radu

O povredi na radu državljanina, odnosno osiguranika jedne države ugovornice u drugoj državi ugovornici koja je prouzrokovala ili bi mogla prouzrokovati smrt, nadležni nosilac, bez odlaganja, obavještava diplomatsku misiju ili konzularno predstavništvo države ugovornice čiji je on državljanin, odnosno osiguranik.

Poglavlje 4.

Nezaposlenost

Član 27.

Sabiranje perioda osiguranja

- (1) Period osiguranja, utvrđen prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzima se u obzir za pravo na davanje u slučaju nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposleno lice u državi ugovornici u kojoj ostvaruje pravo na davanje u posljednjih 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za to davanje bilo osigurano po osnovi zaposlenja ukupno najmanje onoliko mjeseci koliko je predviđeno prema njenim pravnim propisima.
- (2) Uvjet minimalnog perioda zapošljavanja iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na nezaposlena lica čije je zaposlenje bilo predviđeno na duži rok, ali je okončano, bez njihove krivice, prije navršavanja tog perioda.
- (3) Trajanje primanja naknade smanjuje se za onaj period za koji je nezaposleno lice u drugoj državi ugovornici, u posljednjih 12 mjeseci prije dana podnošenja zahtjeva, primalo novčanu naknadu za nezaposlenost.

Poglavlje 5.

Dodatak na djecu

Član 28.

Sabiranje perioda osiguranja

Period osiguranja utvrđen prema pravnim propisima jedne države ugovornice uzima se u obzir, ako je to potrebno, za stjecanje i ostvarivanje prava na dodatak na djecu, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 29.

Utvrđivanje prava na dodatak na djecu

- (1) Pravo na dodatak na djecu se utvrđuje prema pravnim propisima države ugovornice po kojima je lice osigurano i za djecu koja imaju prebivalište u drugoj državi ugovornici.
- (2) Ako pravo na dodatak na djecu postoji prema pravnim propisima obje države ugovornice, primjenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice u kojoj dijete ima prebivalište.
- (3) St. 1. i 2. ovog člana se primjenjuju i na djecu korisnika penzije.

DIO IV. RAZNE ODREDBE

Član 30.

Organi za vezu

U cilju efikasnijeg provođenja ovog ugovora, posebno radi jednostavnog i brzog povezivanja nosilaca osiguranja obje države ugovornice, kao organi za vezu dviju država ugovornica, određuju se:

- u Bosni i Hercegovini
- u Federaciji Bosne i Hercegovine - Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tačka 1. ovog ugovora,
- u Republici Srpskoj - Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banja Luka, za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tačka 1. ovog ugovora,
- u Federaciji Bosne i Hercegovine - Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar, za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tač. 2. i 3. ovog ugovora,
- u Republici Srpskoj - Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina, za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tač. 2. i 3. ovog ugovora,
- u Federaciji Bosne i Hercegovine - Federalni zavod za zapošljavanje, Sarajevo, za primjenu pravnih propisa u

Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tačka 4. ovog ugovora,

- u Republici Srpskoj - Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Pale, za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tačka 4. ovog ugovora,
- u Federaciji Bosne i Hercegovine - mjesno nadležno kantonalno ministarstvo za socijalnu zaštitu za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tačka 5. ovog ugovora,
- u Republici Srpskoj - Javni fond dječije zaštite Republike Srpske, Bijeljina, za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. tačka 5. ovog ugovora,
- u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica za zdravstvo i penzijsko i invalidsko osiguranje za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini iz člana 2. stav 1. ovog ugovora;
- u Republici Makedoniji - Fond zdravstvenog osiguranja Makedonije za primjenu pravnih propisa Republike Makedonije iz člana 2. stav 1. tačka 1. i 3. ovog ugovora,
- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Makedonije za primjenu pravnih propisa Republike Makedonije iz člana 2. stav 1. tačka 2. i 3. ovog ugovora,
- Zavod za zapošljavanje Republike Makedonije za primjenu pravnih propisa Republike Makedonije iz člana 2. stav 1. tačka 4. ovog ugovora i
- Ministarstvo za rad i socijalnu politiku za primjenu pravnih propisa Republike Makedonije iz člana 2. stav 1. tačka 5. ovog ugovora.

Član 31.

Obaveze organa, pravna i administrativna pomoć

- (1) Nadležni organi dviju država ugovornica će, posebnim sporazumom, utvrditi način primjene ovog ugovora, koji stupa na snagu istovremeno sa ovim ugovorom.
- (2) Organi za vezu dviju država ugovornica, u okviru svoje nadležnosti, će preduzeti odgovarajuće aktivnosti za provođenje ovog ugovora i sporazuma iz stava 1. ovog člana.
- (3) Nadležni organi i organi za vezu dviju država ugovornica obavještavat će se međusobno o:
 - a) svim preduzetim mjerama za provođenje ovog ugovora i
 - b) svim promjenama njihovih pravnih propisa u vezi sa primjenom ovog ugovora.
- (4) U primjeni ovog ugovora organi i nosioci država ugovornica uzajamno će pružati besplatnu pravnu i administrativnu pomoć.
- (5) Nadležni organi, organi za vezu i nosioci osiguranja država ugovornica mogu, u primjeni ovog ugovora, neposredno međusobno stupati u vezu, kao i sa zainteresiranim licima ili njihovim punomoćnicima.
- (6) Nadležni organi, organi za vezu i nosioci jedne države ugovornice ne smiju odbiti zahtjeve i druge podneske zbog toga što su napisani na službenom jeziku i pismu druge države ugovornice.
- (7) Prilikom primjene ovog ugovora ravnopravno se upotrebljavaju službeni jezici i pisma država ugovornica.
- (8) Ljekarske preglede koji se obavljaju isključivo zbog primjene pravnih propisa jedne države ugovornice, a odnose se na lica koja u drugoj državi ugovornici imaju prebivalište ili boravište, obaviti će na zahtjev nadležnog nosioca i na njegov teret nosilac osiguranja prema prebivalištu ili boravištu. Ljekarske preglede koji se obavljaju zbog primjene pravnih propisa obje države ugovornice obavlja na svoj teret nosilac osiguranja prema prebivalištu ili boravištu tog lica.
- (9) Pravna pomoć se, do pokretanja sudskog postupka, pruža u skladu sa propisima koji se primjenjuju u pravnoj pomoći u građanskim pravnim stvarima.

Члан 32.

Овлашћења дипломатских мисија и конзуларних представништва

Diplomatske misije i konzularna predstavništva država ugovornica mogu se, bez posebne punomoći, direktno obraćati nadležnim organima, organima za vezu i nadležnim nosiocima druge države ugovornice radi zaštite interesa svojih državljana.

Члан 33.

Ослобађање од такси и надовјера

- (1) Osloбађање или smanjenje такси predviđeno propisima jedne države ugovornice za pismene podneske ili dokumenta koja se prilažu zbog primjene njenih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koja se prilažu zbog primjene ovog ugovora ili pravnih propisa druge države ugovornice.
- (2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci bilo koje vrste, koji se prilažu prilikom primjene ovog ugovora, ne podliježu nadovjeri.

Члан 34.

Podnošenje zahtjeva

- (1) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva koja su u primjeni ovog ugovora ili pravnih propisa jedne države ugovornice podnijeti organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi jedne države ugovornice, smatraju se zahtjevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnijetim organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi druge države ugovornice.
- (2) Zahtjev za davanje, podnijet prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se istovremeno i zahtjevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice, koje dolazi u obzir primjenom ovog ugovora.
- (3) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva, koja primjenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba podnijeti organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi te države ugovornice, mogu se, u istom roku, podnijeti odgovarajućem organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj ustanovi druge države ugovornice.
- (4) U slučajevima iz st. 1. do 3. ovog člana nadležne ustanove, bez odlaganja, prosljeđuju zahtjeve, izjave ili pravna sredstva odgovarajućim ustanovama druge države ugovornice neposredno ili posredstvom organa za vezu.
- (5) Potvrde ili dokumenta koja izdaju organi ili nosioci jedne države ugovornice smatraju se važećim za organe ili nosioce druge države ugovornice.

Члан 35.

Isplata davanja

- (1) Nosilac nadležan za pružanje davanja prema ovom ugovoru izvršava svoje obaveze, sa oslobađajućim djeјstvom, isplatom novčanih davanja korisnicima osiguranja u svojoj nacionalnoj valuti.
- (2) Preračunavanje davanja u valutu druge države ugovornice vrši se prema paritetu valuta koji je važio na dan kada je nosilac nadležan za pružanje davanja doznačio sredstva isplatom organu u svojoj državi radi isplate korisnicima u drugu državu ugovornicu.
- (3) Naknade predviđene ovim ugovorom utvrđuju se u valuti one države ugovornice u kojoj se nalazi sjedište nosioca na čiji teret padaju davanja.
- (4) Naknade za davanja u naturi predviđene ovim ugovorom utvrđuju se u valuti one države ugovornice u kojoj su davanja pružena.
- (5) Doznake sredstava iz st. 1. do 4. ovog člana vrše se u konvertibilnoj valuti (EUR) u skladu sa platnim prometom između dvije države ugovornice.

Члан 36.

Potraživanje preplaćenih iznosa davanja

- (1) Nosilac jedne države ugovornice, koji je isplatio davanje u iznosu većem od onog koji korisniku pripada, može od nosioca druge države ugovornice zatražiti da od zaostalih

iznosa davanja koje treba isplatiti korisniku zadrži preplaćeni iznos.

- (2) Preplaćeni iznos iz stava 1. ovog člana se direktno isplaćuje nosiocu koji je zatražio njegovo zadržavanje.

Члан 37.

Izvršni postupak

- (1) Izvršna rješenja u oblasti socijalnog osiguranja (isprave) nadležnih organa i nosilaca osiguranja, kao i izvršne odluke sudova jedne države ugovornice, priznaju se u drugoj državi ugovornici.
- (2) Priznavanje se može odbiti samo ako je u suprotnosti sa javnim poretком државе ugovornice u kojoj treba da se prizna odluka i isprava iz stava 1. ovog člana.
- (3) Na osnovu izvršnih odluka i isprava iz stava 1. ovog člana provodi se izvršenje u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak se provodi prema pravnim propisima druge države ugovornice koji se primjenjuju za odgovarajuće odluke i isprave države ugovornice u kojoj treba provesti izvršenje. Odluke i isprave moraju sadržati potvrdu o njihovoj izvršnosti (klauzula o izvršnosti).

Члан 38.

Nadoknada štete

- (1) Ako lice koje prema pravnim propisima jedne države ugovornice prima nadoknadu za štetu koja je nastala u drugoj državi ugovornici i ima, prema njenim pravnim propisima, pravo na nadoknadu štete od trećeg lica, tada pravo na tu nadoknadu prelazi na nosioca osiguranja prve države ugovornice prema pravnim propisima koje on primjenjuje.
- (2) Ako je pravo na nadoknadu štete u vezi sa istovrsnim davanjima, po osnovi istog slučaja štete, prenijeto, u skladu sa stavom 1. ovog člana, nosiocima osiguranja obje države ugovornice, treće lice može isplatiti nadoknadu štete, sa oslobađajućim djeјstvom, jednom ili drugom nosiocu osiguranja. Nosioci osiguranja će namiriti svoja potraživanja po ovoj osnovi srazmjerno davanjima koja isplaćuju.

Члан 39.

Rješavanje sporova

Sporove u primjeni i tumačenju ovog ugovora rješavat će dogovorno nadležni organi država ugovornica.

DIO V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Члан 40.

Prijelazne odredbe

- (1) Ovaj ugovor utvrđuje pravo na davanja za period nakon njegovog stupanja na snagu.
- (2) Za utvrđivanje prava na davanje prema ovom ugovoru uzima se u obzir i penzijski staž koji je, prema pravnim propisima država ugovornica, ostvaren prije njegovog stupanja na snagu.
- (3) Izuzetno od odredaba člana 17. st. 1. i 3. ovog ugovora uzima se u obzir samo poseban staž utvrđen za period prije 1. januara 1965. godine, i to u priznatom trajanju.
- (4) Izuzetno od odredbe člana 17. stav 2. ovog ugovora, staž osiguranja navršen prije 1. januara 1992. godine, koji se prema tada važećim propisima računao sa uvećanim trajanjem, uzima se u obzir u priznatom trajanju.
- (5) Ovaj ugovor se primjenjuje u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i na osigurane slučajeve nastale prije njegovog stupanja na snagu.
- (6) Davanja utvrđena prije stupanja na snagu ovog ugovora neće se ponovo utvrđivati ako ovim ugovorom nije drukčije određeno.

Члан 41.

Uračunavanje perioda osiguranja

- (1) Za utvrđivanje perioda osiguranja navršenih u trećim državama koje je bivša Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija preuzela međunarodnim ugovorima sa tim

državama primjenjuju se odredbe tih ugovora, odnosno međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju koje su sa tim državama zaključile države ugovornice.

- (2) Period osiguranja navršen u bivšoj JNA u svojstvu vojnog osiguranika uzima na svoj teret;
 - Bosna i Hercegovina, ako je navršen do 6. marta 1992. godine za bosanskohercegovačkog državljanina;
 - Republika Makedonija, ako je navršen do 31. marta 1992. godine za makedonskog državljanina.
- (3) Ako lice iz st. 1. i 2. ovog člana ima državljanstvo obje države ugovornice, navedeni periodi padaju na teret one države ugovornice u kojoj lice ima prebivalište na dan ostvarivanja prava na penziju.

Član 42.

Ponovno određivanje penzije

- (1) Penzije koje su, od 1. januara 1992. godine do dana stupanja na snagu ovog ugovora, priznate prema pravnim propisima jedne države ugovornice uz uračunavanje penzijskog staža navršenog prema pravnim propisima druge države ugovornice, nosioci će, po službenoj dužnosti, ponovo odrediti i obračunati iznos penzije primjenom odredaba ovog ugovora, pri čemu se pravosnažnost donesenog rješenja neće smatrati preprekom za ponovno određivanje.
- (2) U postupku za ponovno određivanje penzije nadležni nosilac utvrđuje uvjete za priznavanje prava na penziju u skladu sa pravnim propisima koji se primjenjuju na dan pokretanja postupka za ponovno određivanje penzije po službenoj dužnosti.
- (3) Ako prema pravnim propisima druge države ugovornice nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje prava na penziju na dan kada je nosilac prve države ugovornice prvi put priznao pravo na penziju, nadležni nosilac druge države ugovornice će priznati penziju od dana kada su uvjeti za priznanje prava ispunjeni prema pravnim propisima koje on primjenjuje.
- (4) Prilikom ponovnog priznavanja prava na penziju iz stava 1. ovog člana, nosilac države ugovornice, prema čijim pravnim propisima je davanje bilo priznato, obračunava iznos davanja uzimajući u obzir i penzijski staž navršen na teritoriji drugih republika bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije na osnovu kojeg je davanje bilo priznato, ako međunarodnim ugovorom sa državom u kojoj je penzijski staž navršen nije drukčije određeno.
- (5) Prava na penziju koja su, od 1. januara 1992. godine do dana stupanja na snagu ovog ugovora, priznata na osnovu penzijskog staža kraćeg od 12. mjeseci navršenog prema pravnim propisima jedne države ugovornice i penzijskog staža ostvarenog isključivo prema pravnim propisima druge države ugovornice, ponovo će se odrediti i obračunati primjenom člana 18. ovog ugovora.
- (6) Pravo na penziju, priznato i obračunato primjenom stava 1. ovog člana, pripada od prvog dana po isteku mjeseca u kojem je nosilac, koji je priznao pravo na penziju, pokrenuo postupak za ponovno određivanje i obračun iznosa penzije.

Član 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-1773-42/05
28. decembra 2005. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Ivo Miro Jović, s. r.

Član 43.

Ponovno određivanje penzije na zahtjev korisnika

- (1) Izuzetno od odredaba člana 42. ovog ugovora, korisniku koji je ostvario pravo na penziju prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uračunavanjem perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima druge države ugovornice u periodu od 1. januara 1992. godine do dana stupanja na snagu ovog ugovora, a nije do tog dana ispunio uvjete za ostvarivanje prava na penziju prema pravnim propisima druge države ugovornice, na njegov zahtjev će se priznati, odnosno odrediti penzija prema odredbama ovog ugovora, kada ispunji uvjete za ostvarivanje prava na penziju prema pravnim propisima druge države ugovornice.
- (2) Priznata, odnosno ponovo određena penzija prema odredbama stava 1. ovog člana, isplaćuje se od prvog dana idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je podnjet zahtjev, ako je u tom mjesecu priznato pravo na penziju. Ako je pravo na penziju priznato kasnije, ponovo priznata i određena penzija isplaćuje se od prvog dana idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je priznato pravo na penziju.

Član 44.

Stupanje na snagu

- (1) Ovaj ugovor podliježe ratifikaciji.
- (2) Ovaj ugovor stupa na snagu prvog dana mjeseca po isteku mjeseca u kojem je diplomatskim putem primljeno posljednje obavještenje da su ispunjeni svi uvjeti predviđeni nacionalnim pravnim propisima za stupanje na snagu ovog ugovora.

Član 45.

Trajanje i otkazivanje

- (1) Ovaj ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica ga može, u tekućoj kalendarskoj godini, u pismenoj formi, diplomatskim putem, otkazati s posljednjim danom te godine, pri čemu otkazni rok ne može biti kraći od šest mjeseci.
- (2) U slučaju otkazivanja ovog ugovora njegove odredbe se i dalje primjenjuju na stečena prava, kao i na zahtjeve za ostvarivanje prava podnijete do dana njegovog otkazivanja. U potvrdu ovoga opunomoćenci su potpisali ovaj ugovor. Sačinjeno u Sarajevu dana 17. februara 2005. godine, u dva izvornika na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom jeziku, hrvatskom jeziku i srpskom jeziku i službenom jeziku Republike Makedonije - makedonskom jeziku, pri čemu su oba izvornika jednako vjerodostojna.

Za Bosnu i Hercegovinu Za Republiku Makedoniju
Ministarstvo civilnih poslova Ministarstvo za rad i socijalnu
Bosne i Hercegovine politiku Republike Makedonije
dr. Safet Halilović Stevče Jakimovski

Na osnovu člana V. 3.(d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH broj 243/05 od 28. novembra 2005. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 83. sjednici, održanoj 28. decembra 2005. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI ADMINISTRATIVNOG SPORAZUMA ZA PROVOĐENJE UGOVORA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAKEDONIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Član 1.

Ratificira se Administrativni sporazum za provođenje Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju, potpisan u Sarajevu, 17. februara 2005. godine, na bosanskom, hrvatskom, srpskom i makedonskom jeziku.

Član 2.

Tekst Administrativnog sporazuma glasi:

ADMINISTRATIVNI SPORAZUM ZA PROVOĐENJE UGOVORA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAKEDONIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Na osnovu člana 31. stav 1. Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju, koji je potpisan u Sarajevu dana 17.02.2005. godine (u daljnjem tekstu: Sporazum), Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Republike Makedonije, dogovorili su se sljedeće.

DIO I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

Izrazi koji se upotrebljavaju u ovom sporazumu imaju isto značenje kao i u Ugovoru.

Član 2.

Organi za vezu

Organi za vezu dviju država ugovornica iz člana 30. Ugovora će, u okviru svoje nadležnosti, dogovoriti mjere i utvrditi dvojezične obrasce za provođenje Ugovora i ovog sporazuma.

DIO II. ODREDBE O PRIMJENI PRAVNIH PROPISA

Član 3.

Primjena čl. 7. i 8. Ugovora

- (1) U slučajevima iz čl. 7. i 8. Ugovora nadležni nosilac osiguranja države ugovornice, čiji se pravni propisi primjenjuju, izdaje, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, potvrdu o primjeni tih pravnih propisa u određenom periodu.
- (2) Potvrdu iz stava 1. ovog člana, na zahtjev osiguranika ili poslodavca, izdaje:
 - u Bosni i Hercegovini
 - u Federaciji Bosne i Hercegovine - nadležni nosilac zdravstvenog osiguranja,
 - u Republici Srpskoj - organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i
 - u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica za zdravstvo i penzijsko i invalidsko osiguranje;
 - u Republici Makedoniji
 - područna služba Fonda zdravstvenog osiguranja Makedonije.
- (3) Potvrda iz stava 1. ovog člana se, izuzetno, može i naknadno izdati na zahtjev osiguranika, poslodavca ili nosioca države ugovornice na čijoj teritoriji lice radi, odnosno obavlja djelatnost.

DIO III. PRIMJENA POSEBNIH ODREDBA

Poglavlje 1.

Bolest i materinstvo

Član 4.

Primjena člana 11. Ugovora

- (1) Radi primjene člana 11. Ugovora, nadležni nosioci država ugovornica izdaju, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, potvrdu o periodu osiguranja navršenom prema pravnim propisima koje primjenjuju.
- (2) Potvrdu iz stava 1. ovog člana, na zahtjev osiguranika, izdaje:
 - u Bosni i Hercegovini
 - u Federaciji Bosne i Hercegovine - nadležni nosilac zdravstvenog osiguranja,
 - u Republici Srpskoj - organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i
 - u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica za zdravstvo i penzijsko i invalidsko osiguranje;
 - u Republici Makedoniji
 - područna služba Fonda zdravstvenog osiguranja Makedonije.
- (3) Potvrda iz stava 1. ovog člana se, izuzetno, može i naknadno izdati na zahtjev osiguranika ili nosioca osiguranja države ugovornice na čijoj teritoriji lice radi, odnosno obavlja djelatnost.

Član 5.

Primjena člana 12. Ugovora

- (1) Radi korištenja prava na zdravstvenu zaštitu, lice iz člana 12. Ugovora je obavezno da nosiocu osiguranja u mjestu prebivališta ili boravišta podnese, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, potvrdu o pravu na davanje u naturi.
- (2) Potvrdu iz stava 1. ovog člana izdaje:
 - u Bosni i Hercegovini
 - u Federaciji Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja,
 - u Republici Srpskoj - organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Javnog fonda dječije zaštite Republike Srpske i
 - u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica za zdravstvo i penzijsko i invalidsko osiguranje;
 - u Republici Makedoniji

– područna služba Fonda zdravstvenog osiguranja Makedonije.

- (3) Potvrda iz stava 1. ovog člana se, izuzetno, može i naknadno izdati na zahtjev nosioca osiguranja koji je pružio davanja u naturi. Uz zahtjev nosilac osiguranja prilaže i potrebnu medicinsku dokumentaciju.
- (4) U slučaju utvrđene nesposobnosti za rad i odobrenog bolničkog liječenja nosilac osiguranja koji pruža davanja prema prebivalištu ili boravištu lica dužan je da o tome neodložno, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, obavijesti nadležnog nosioca osiguranja.
- (5) Saglasnost za korištenje proteza, pomagala, kao i drugih zdravstvenih usluga veće vrijednosti iz člana 12. stav 3. Sporazuma izdaje se na utvrđenom dvojezičnom obrascu kada vrijednost tih usluga prelazi iznos od 150 EUR izražen u nacionalnoj valuti države ugovornice.

Član 6.

Isplata novčanih davanja

Nadležni nosilac osiguranja isplaćuje novčano davanje iz člana 13. Ugovora neposredno korisniku prava.

Član 7.

Davanja u naturi korisnicima penzije

- (1) Radi korištenja prava na zdravstvenu zaštitu za korisnika penzije iz člana 14. stav 3. Ugovora, nadležni nosilac osiguranja izdaje i dostavlja nosiocu osiguranja nadležnom prema prebivalištu korisnika penzije potvrdu, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, kao dokaz o postojanju prava na davanje u naturi.
- (2) Radi korištenja prava na zdravstvenu zaštitu za korisnika penzije iz člana 14. stav 4. Ugovora nosilac osiguranja, nadležan prema prebivalištu, uručuje korisniku kopiju potvrde iz stava 1. ovog člana.
- (3) Potvrdu iz stava 1. ovog člana izdaje:
 - u Bosni i Hercegovini
 - u Federaciji Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja,
 - u Republici Srpskoj - organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Javnog fonda dječije zaštite Republike Srpske i
 - u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine - nadležna organizaciona jedinica za zdravstvo i penzijsko i invalidsko osiguranje;
 - u Republici Makedoniji
 - područna služba Fonda zdravstvenog osiguranja Makedonije.

Član 8.

Naknada u slučaju nepridržavanja propisanog postupka

- (1) Licu iz člana 12. Ugovora, koje je koristilo zdravstvenu zaštitu na način koji nije predviđen članom 5. ovog ugovora, nastale troškove naknadauje nadležni nosilac osiguranja prema pravnim propisima koje on primjenjuje.
- (2) Nosilac osiguranja koji je pružio davanje iz stava 1. ovog člana obavezan je da nadležnom nosiocu osiguranja, na njegov zahtjev, dostavi neophodnu dokumentaciju.

Poglavlje 2.

Starost, invalidnost i smrt

Član 9.

Podnošenje zahtjeva

Nosilac osiguranja države ugovornice, kod kojeg je podnesen zahtjev za davanje, zatražit će od podnosioca zahtjeva da priloži potrebnu dokumentaciju nadležnom nosiocu osiguranja druge države ugovornice za obradu zahtjeva, a naročito podatke o periodima, vrsti i mjestima zaposlenja, odnosno obavljanja djelatnosti, kao i podatke o poslodavcu.

Član 10.

Обрада захтева и pokretanje postupka

- (1) Nadležni nosioci osiguranja su dužni da se međusobno obavještavaju o svakom zahtjevu za davanje i svim činjenicama od značaja za ostvarivanje prava i utvrđivanje visine davanja, pri čemu potvrđivanje podataka na utvrđenom dvojezičnom obrascu zamjenjuje dostavljanje originalne dokumentacije.
- (2) Nadležni nosioci osiguranja, također, međusobno dostavljaju pregled zaposlenja, odnosno djelatnosti koje su obavljane u drugoj državi ugovornici, kao i, eventualno, u trećoj državi, uz odgovarajuću dokumentaciju u originalu, odnosno u fotokopiji koju su ovjerali, uključujući i radnu knjižicu.
- (3) Nadležni nosilac osiguranja kojem je podnesen zahtjev za davanje potvrđuje nosiocu osiguranja druge države ugovornice periode osiguranja koji se uzimaju u obzir prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Član 11.

Обавјештавање о завршетку поступка за utvrđivanje prava на davanje

Nadležni nosioci osiguranja se međusobno obavještavaju, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, o završetku postupka za utvrđivanje prava na davanje.

Član 12.

Обавјештавање

Nadležni nosioci osiguranja se međusobno obavještavaju o činjenicama značajnim za davanje, a naročito o:

1. prestanku prava na davanje, odnosno obustavi isplate davanja;
2. promjeni u penzijskom stažu;
3. o početku zaposlenja, odnosno obavljanja djelatnosti;
4. novom bračnom stanju udovice odnosno udovca;
5. preseljenju u treću državu;
6. promjeni adrese;
7. prestanku školovanja djeteta i
8. smrti korisnika prava.

Član 13.

Обустава isplate и prestanak prava на davanje

Nadležni nosioci osiguranja država ugovornica se međusobno, bez odlaganja, obavještavaju o činjenicama zbog kojih se obustavlja isplata davanja ili prestaje pravo na davanje.

Član 14.

Primjena člana 42. Ugovora

Nadležni nosilac osiguranja, koji je utvrdio pravo na penziju, pri ponovnom određivanju penzije uzima u obzir, na svoj teret, poseban staž iz člana 40. stav 3. Ugovora, period osiguranja iz člana 41. stav 1. Ugovora, odnosno penzijski staž navršen u drugim republikama bivše SFRJ, ako međunarodnim ugovorom sa državom u kojoj je penzijski staž navršen nije drukčije određeno.

Član 15.

Postupak за ponovno određivanje penzije

- (1) Nadležni nosioci osiguranja, po službenoj dužnosti, pokreću postupak za ponovno određivanje penzije popunjavanjem obrasca - Obavještenje o ponovnom određivanju penzije, uz koje prilažu:
 1. potvrdu o penzijskom stažu u kojoj se navode svi periodi osiguranja;
 2. fotokopiju radne knjižice;
 3. fotokopiju privremenog ili konačnog rješenja o priznavanju prava na penziju;
 4. fotokopije rješenja o priznavanju i određivanju porodične penzije članovima porodice, kao i fotokopiju rješenja o priznavanju prava na penziju umrlom korisniku i
 5. fotokopiju nalaza, ocjene i mišljenja invalidske komisije ili ovlaštenog vještaka, uz neophodnu medicinsku dokumentaciju na osnovu koje je donijet nalaz, ocjena i mišljenje, ako je priznato pravo na invalidsku penziju.

- (2) Dokumente iz stava 1. ovog člana ovjerava nadležni nosilac osiguranja.

Član 16.

Isplata ponovno određene penzije

- (1) Nosilac osiguranja koji je pokrenuo postupak za ponovno određivanje penzije nastavlja isplatu te penzije zaključno sa mjesecom u kojem je donio rješenje o ponovnom određivanju penzije.
- (2) Nakon prijema pozitivnog rješenja o penziji od nosioca osiguranja druge države ugovornice, nosilac iz stava 1. ovog člana donosi rješenje o ponovnom utvrđivanju penzije, koje dostavlja nosiocu osiguranja druge države ugovornice i tražit će da bude obaviješten o penziji istaknutoj u nacionalnoj valuti i njenoj protuvrijednosti u EUR prvog dana idućeg mjeseca, kada je nosilac osiguranja iz stava 1. ovog člana donio rješenje o ponovnom utvrđivanju penzije.
- (3) Nosilac osiguranja druge države ugovornice zaostale iznose penzije od dana priznavanja prava, zaključno sa mjesecom u kojem je nosilac osiguranja prve države ugovornice donio rješenje o ponovnom određivanju iznosa penzije isplatit će nosiocu osiguranja prve države ugovornice, nakon čega će započeti isplatu neposredno korisniku penzije.
- (4) Ako je zbir novoutvrđenih penzija manji od penzije koju bi isplaćivao nosilac osiguranja koji je pokrenuo postupak, korisniku penzije se isplaćuje razlika između novoutvrđene i prethodno priznate penzije. Pri usaglašavanju penzija, saglasno svojim propisima, ovaj nosilac usaglašava jednom godišnje novoutvrđenu i prethodnu priznatu penziju.
- (5) Ako prema pravnim propisima koje primjenjuje nosilac osiguranja druge države ugovornice korisnik ne ispunjava uvjete za stjecanje prava na penziju, nosilac osiguranja koji je pokrenuo postupak za ponovno određivanje penzije nastavlja sa isplatom već utvrđene penzije do ispunjenja uvjeta za stjecanje prava na penziju prema pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 17.

Isplata novčanih davanja

- (1) Nadležni nosilac osiguranja isplaćuje novčano davanje neposredno korisniku prava.
- (2) Na zahtjev nadležnog nosioca osiguranja iz stava 1. ovog člana korisnik prava je obavezan da, najkasnije do kraja marta tekuće godine, dostavi potvrdu o životu.
- (3) Organi za vezu krajem aprila tekuće godine međusobno razmjenjuju statističke podatke o broju korisnika prema vrsti penzija i isplaćenim iznosima na teritoriji druge države ugovornice za prethodnu godinu.

Poglavlje 3.

Povreda на radu и profesionalna bolest

Član 18.

Pružanje davanja u naturi

Na slučajeve iz člana 23. Ugovora primjenjuje se član 5. ovog sporazuma.

Član 19.

Isplata novčanih davanja

Nadležni nosioci osiguranja isplaćuju novčana davanja iz člana 25. Ugovora neposredno korisniku prava.

Poglavlje 4.

Nezaposlenost

Član 20.

Postupak

Radi korištenja prava iz člana 27. Ugovora nadležni nosioci osiguranja država ugovornica, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, potvrđuju periode osiguranja podnosioca zahtjeva izvršene prema pravnim propisima koje oni primjenjuju, kao i periode u kojima je isplaćivana naknada za slučaj nezaposlenosti.

Поглавље 5.

Правна и административна помоћ

Члан 21.

Primjena člana 31. stav 8. Ugovora

- (1) Kada organ vještačenja nadležnog nosioca jedne države ugovornice, u primjeni člana 31. Ugovora, utvrdi da nalaz, ocjena i mišljenje organa vještačenja nosioca druge države ugovornice odgovaraju mjerilima koja on primjenjuje, taj nalaz, ocjena i mišljenje će se uzeti u obzir kao dokazno sredstvo u postupku ostvarivanja prava.
- (2) Nadležni nosilac osiguranja jedne države ugovornice čiji je organ izvršio vještačenje će, na zahtjev nadležnog nosioca druge države ugovornice, dostaviti i fotokopiju medicinske dokumentacije na osnovu koje je vještačenje izvršeno i koju je ovjerio.

Члан 22.

Utvrđivanje i razmjena podataka o periodu osiguranja i zaradama do 1. januara 1992. godine

- (1) Nadležni nosilac osiguranja na čijem se području nalazilo sjedište poslovne jedinice preduzeća će od nadležnog nosioca osiguranja na čijem se području nalazilo sjedište tog preduzeća zahtjevom zatražiti iskazivanje podataka o periodu osiguranja i zaradama na odgovarajućem obrascu.
- (2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o nazivu i sjedištu preduzeća, njegovih poslovnih jedinica sa registarskim brojevima i godinama osiguranja za koje treba iskazati period osiguranja i zarade.
- (3) Nadležni nosilac osiguranja na čijem se području nalazilo sjedište preduzeća uz popunjen obrazac iz stava 1. ovog člana dostavlja nadležnom nosiocu osiguranja koji mu je uputio zahtjev podatke o prestanku poslovanja poslovnih jedinica, objavi osiguranja za zaposlene u tim jedinicama, kao i podatke o poslovnim jedinicama i zaposlenima u njima koji nisu obuhvaćeni zahtjevom, ako ih ima.
- (4) Ako se period osiguranja, utvrđen u matičnoj evidenciji nadležnih nosilaca osiguranja obiju država ugovornica poklapa u periodu od 2. augusta 1975. godine do 30. septembra 1976. godine, nadležni nosilac osiguranja na čijem području se nalazilo sjedište poslovne jedinice će izbrisati podatke o periodu osiguranja i zaradama za taj period u svojoj matičnoj evidenciji.

Члан 3.

Ova odluka će biti objavljena u Službenom glasniku BiH na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-1773-41/05
28. decembra 2005. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Ivo Miro Jović, s. r.

- (5) U slučaju kada je period osiguranja navršen u vrijeme od 2. augusta 1975. godine do 30. septembra 1976. godine za osiguranike koji su bili zaposleni kod poslodavca sa sjedištem u jednoj državi ugovornici, ali su radili u poslovnim jedinicama u drugoj državi ugovornici i kada je, u postupku utvrđivanja perioda osiguranja, nemoguće pribaviti podatke o prijavama, odjavama i zaradama (M-1, M-2 i M-4), zbog likvidacije, stečaja poslodavca ili drugih objektivnih razloga, te periode uzima u obzir nosilac osiguranja one države ugovornice u kojoj je bilo sjedište poslodavca.

DIO IV. FINANSIJSKA ODREDBA

Члан 23.

Naknada troškova za davanja u naturi

- (1) Nosilac osiguranja mjesta prebivališta ili boravišta lica podnosi zahtjev za naknadu troškova za pružena davanja u naturi nadležnom nosiocu osiguranja druge države ugovornice, tromjesečno, preko organa za vezu.
- (2) Nadležni nosilac je obavezan da naknadi nesporne troškove u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (3) Naknada troškova davanja u naturi se vrši u konvertibilnoj valuti (EUR) prema paritetu valuta koji je važio na dan podnošenja zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

DIO V. ZAVRŠNA ODREDBA

Члан 24.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu istovremeno sa Ugovorom. Sačinjeno u Sarajevu dana 17. februara 2005. godine, u dva izvornika na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom jeziku, hrvatskom jeziku i srpskom jeziku i službenom jeziku Republike Makedonije - makedonskom jeziku, pri čemu su oba izvornika jednako vjerodostojna.

Za Bosnu i Hercegovinu Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine dr. Safet Halilović	Za Republiku Makedoniju Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Republike Makedonije Stevče Jakimovski